

Слободан Самарџић*

LIDIJA R. BASTA FLEINER (1948–2019)

Вест о смрти проф. Лидије Р. Баста Флајнер потресла је део светске академске заједнице који ју је познавао и сарађивао с њом. Реч је о научнику који је оставио дубок траг у својој научној области – правној и политичкој теорији, али и о особи која је упоредо са својом професијом градила заједницу сарадње и пријатељства као хуманог пратиоца сваке професије.

Лидија Р. Баста Флајнер је свој богати радни век провела у Београду и Фрибуру (Швајцарска). У Институту за упоредно право прошла је све степене научног статуса, од приправника до научног саветника. Једна станица на њеном научном путовању био је београдски Правни факултет, где је докторирала на теми „Англо-саксонски конституционализам у теорији и пракси“ (1982). Годи-ну дана касније, објавила је своју прву књигу *Полиџика у њраница-ма њрава*. То је била једна од малобројних књига у југословенском академском простору која је проширила видике домаће правне и политичке науке у правцу другачијег политичког света од оног који је владао овим просторима. Није стога чудно што је та књига наишла на изузетан пријем међу младим правницима и политиколозима у тадашњој држави.

На самом почетку деведесетих година прошлог века Лидија Р. Баста Флајнер прешла је у Институт за европске студије, а 1993. године отишла је у Фрибур и на тамошњем универзитетском Институту за федерализам радила је до пензионисања (2010). Осим научног рада у Институту, где спада и њено управљање Међународним истраживачким центром, она је предавала на Правном факултету Универзитета у Фрибуру.

* Редовни професор Факултета политичких наука Универзитета у Београду, slobodan.samardzic@fpn.bg.ac.rs.

Радни век проведен у Швајцарској представљао је интензивирани наставак њене плодне научне делатности у нашој земљи. У том периоду водила је више међународних научних пројеката, објавила велики број радова у водећој светској периодици и зборницима које је најчешће и приређивала, предавала на престижним универзитетским центрима свих континената. Велики део свог прегнућа поделила је са својим животним сапутником проф. Томасом Флајнером (*Thomas Fleiner*), светски уваженим професором уставног, управног и међународног права. Круна њиховог заједничког рада јесте обимна књига *Ојшша тхеорија државе* (*Allgemeine Staatslehre*), која се на немачком језику појавила код Шпрингера 2004. године. Проширена верзија на енглеском под насловом *Уставна демократија у мултикултурном глобализованом свету* (*Constitutional Democracy in a Multicultural and Globalised World*) објављена је код истог издавача 2009. године. Обе књиге су постале универзитетски уџбеници на већем броју правних факултета у свету.

Из богате научне и професионалне каријере Лидије Р. Баста Флајнер поменућемо само још два њена међународна ангажмана: била је дугогодишњи генерални секретар Међународног удружења за уставно право и потпредседник Саветодавног комитета за мањинска права Савета Европе.

Поред свега, за нашу домаћу средину остаће упамћен огроман допринос овог изузетног човека на одржању и побољшању академског капацитета, посебно од њеног одласка у Швајцарску. Најпре, у време драконских санкција деведесетих, захваљујући њој и њеном супругу Томасу Флајнеру, неколико научних установа у Београду имало је отворена врата у међународне научне токове посредством Института за федерализам. После двехиљадите године, та вишеструка сарадња је настављена, овога пута обогаћена њиховим предавачким активностима у Београду. Лидија Р. Баста Флајнер предавала је на Правном факултету Универзитета „Унион“, на Факултету политичких наука (заједно са Томасом Флајнером) и Правном факултету Универзитета у Београду. У једном мандату била је и председник Српског удружења за уставно право.

Посебно треба истаћи њен рад са нашим научним подмлатком, и у Београду и у Фрибуру, у разним облицима и фазама њиховог научног стасавања, али пре свега у бројним приликама које им је пружала позивајући их на Летњи универзитет Института за федерализам. За младе научнике широм света то је била научна инсти-

туција од прворазредног значаја, отворена и доступна и нашим младим академцима, а Лидија Р. Баста Флајнер остаће упамћена као њен дугогодишњи руководиоцац.

Имајући у виду и многе друге њене активности, ова средина јој се не може одужити за допринос обогаћењу правне и политичке науке у Србији. Символична надокнада за њен предан рад била је награда коју је Лидија Р. Баста Флајнер добила за животно дело од Фондације Миодраг Јовичић 2008. године.

Људи који су са Лидијом Р. Баста Флајнер блиско сарађивали и уз то били њени пријатељи тешко могу да опишу обим и дубину недостатка њеног присуства међу нама. Београд је био и остао њено место љубави, а о томе најбоље говоре њени учестали долазци. Бивало је то најчешће на радне позиве, али је њен боравак увек био прилика за сусрете са блиским особама и неговање оне људске интимае без које живот нема пуни смисао.